

МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ ФОНД: ІСТОРІЯ, МЕТА, ФУНКЦІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто Міжнародний Валютний Фонд. Який був створений 27 грудня. На той момент підписалося 29-ма державами. Опис основних функцій та цілей даного фонду. Які члени та їх кількість приймають участь на сьогодні.

Ключові слова: Міжнародний Валютний Фонд, МВФ, історія МВФ, міжнародна валютно-фінансова система.

Abstract

The international monetary fund is considered. Which was created on December 27th. At that time, 29 countries signed up. Description of the main functions and objectives of the fund. Which members and their number take part in the present.

Keywords: *The International Monetary Fund, the Ministry of Internal Affairs, the history of the Ministry of Internal Affairs, the international monetary and financial system.*

Вступ

Міжнародний валютний фонд, МВФ — спеціалізована установа ООН, зі штаб-квартирою у Вашингтоні, США. Об'єднує 189 держав, а в його структурах працюють 2500 чоловік з 133 країн.

МВФ надає короткі середньострокові кредити при дефіциті платіжного балансу держави. Надання кредитів зазвичай супроводжується набором умов і рекомендацій. [1]

На відміну від Світового банку, діяльність МВФ зосереджена на відносно короткочасних макроекономічних кризах. Всесвітній банк надає кредити тільки бідним країнам, МВФ може давати кредити будь-якій з своїх країн-членів, яка відчуває нестачу іноземної валюти для покриття короткострокових фінансових зобов'язань.

Політика і рекомендації МВФ щодо країн, що розвиваються неодноразово піддавалися критиці, суть якої полягає в тому, що виконання рекомендацій і умов в остаточному підсумку спрямовані не на підвищення самостійності, стабільності і розвитку національної економіки держави, а лише на прив'язування її до міжнародних фінансових потоків

Історія Міжнародного Валютного Фонду

На Бреттон-Вудській конференції Об'єднаних Націй по валютно-фінансових питань 22 липня 1944 року було розроблено основа угоди (Хартія МВФ). Найбільш істотний внесок в розробку концепції МВФ внесли Джон Мейнард Кейнс, який очолював британську делегацію, і Гаррі Декстер Уайт - високопоставлений співробітник Міністерства фінансів США. Остаточний варіант угоди перші 29 держав підписали 27 грудня 1945 року - офіційна дата створення МВФ. МВФ почав свою діяльність 1 вересня 1947 року як частина Бреттон-Вудської системи. В цьому ж році Франція взяла перший кредит. [2]

Серед директорів-розпорядників МВФ були: бельгієць Каміль Гат, іспанець, голландець Йохан Уйттевін, німець, 2 шведа Івар Рут і Пер Якобссон, 5 французів Пьер-Пол Шведзер, Жак де Ларозьер, Мішель Камдессю, Домінік Стросс-Кан і Крістін Лагард.

Цілі МВФ

Сприяти розвитку міжнародного співробітництва у валютно-фінансовій сфері в рамках постійного представництва, що забезпечує механізм для консультацій і спільної роботи над міжнародними

валютно-фінансовими проблемами.

Сприяти розширенню і збалансованому зростанню міжнародної торгівлі і за рахунок цього сприяти досягненню і підтримці високого рівня зайнятості і реальних доходів, а також розвитку продуктивних ресурсів усіх держав-членів, розглядаючи ці дії як першочергові завдання економічної політики. [1]

Підтримувати стабільність валют і упорядкований валютний режим серед держав-членів, а також уникати девальвації валют з метою отримання переваги в конкуренції.

Надавати допомогу в створенні багатосторонньої системи розрахунків за поточними операціями між державами-членами, а також в усуненні валютних обмежень, що перешкоджають зростанню світової торгівлі.

За рахунок тимчасового надання загальних ресурсів фонду державам-членам при дотриманні адекватних гарантій створювати в них стан упевненості, забезпечуючи тим самим можливість виправлення диспропорцій в їх платіжних балансах без застосування заходів, які можуть завдати шкоди добробуту на національному чи міжнародному рівні.

Відповідно до вищевикладеного скорочувати тривалість порушень рівноваги зовнішніх платіжних балансів держав-членів, а також зменшувати масштаби цих порушень.

Основні функції МВФ [1]

- сприяння міжнародній співпраці в грошовій політиці;
- розширення світової торгівлі;
- кредитування;
- стабілізація грошових обмінних курсів;
- консультування країн-дебіторів (боржників);
- допомога в підготовці економічних кадрів;
- розробка стандартів міжнародної фінансової статистики;
- збір і публікація міжнародної фінансової статистики.

Основні механізми кредитування

Резервна частка. Перша порція іноземної валюти, яку країна-член може придбати в МВФ в межах 25% квоти, називалася до ямайської угоди «золотою», з 1978 р - резервною часткою (Reserve Tranche). Резервна частка визначається як перевищення величини квоти країни-члена над сумою, яка знаходиться на рахунку Фонду національної валюти даної країни.

Кредитні частки. Кошти в іноземній валюті, які можуть бути придбані країною-членом понад резервної частки (в разі її повного використання авуари МВФ в валюті країни досягають 100% квоти), діляться на чотири кредитні частки, або траншу (Credit Tranches), складові по 25% квоти. Доступ країн-членів до кредитних ресурсів МВФ в рамках кредитної частки обмежений: сума валюти країни в активах МВФ не може перевищувати 200% її квоти (включаючи 75% квоти, внесених за передплатою). [3]

Домовленості про резервні кредити стенд-бай (англ. Stand-by Arrangements) (з 1952 р) забезпечують країні-члену гарантію того, що в межах певної суми і протягом терміну дії домовленості при дотриманні обумовлених умов країна може безперешкодно отримувати іноземну валюту від МВФ в обмін на національну. Подібна практика надання кредитів являє собою відкриття кредитної лінії.

Механізм розширеного кредитування (англ. Extended Fund Facility) (з 1974 р) доповнив резервну і кредитні частки. Він призначений для надання кредитів на більш тривалі терміни і у великих розмірах по відношенню до квот, ніж в рамках звичайних кредитних часток. Підставою для звернення країни до МВФ з проханням про надання кредиту в рамках розширеного кредитування є серйозне порушення рівноваги платіжного балансу, викликане несприятливими структурними змінами виробництва, торгівлі або цін. Розширені кредити зазвичай надаються на три роки, при необхідності - до чотирьох років, певними порціями (траншами) через встановлені проміжки часу - раз на півріччя, щоквартально або (в деяких випадках) щомісячно. Головним призначенням кредитів стенд-бай і розширених кредитів є сприяння країнам - членам МВФ в здійсненні макроекономічних стабілізаційних програм або структурних реформ. Фонд вимагає від країни - позичальниці виконання

певних умов, причому ступінь їх жорсткості наростає в міру переходу від однієї кредитної частки до іншої. Деякі умови повинні бути виконані до отримання кредиту. Зобов'язання країни-позичальниці, що передбачають проведення нею відповідних фінансово-економічних заходів, фіксуються в «Листі про наміри» (Letter of intent) або Меморандумі про економічну та фінансову політику (Memorandum of Economic and Financial Policies), які направляються в МВФ. Хід виконання зобов'язань країною - одержувачем кредиту контролюється шляхом періодичної оцінки передбачених домовленістю спеціальних цільових критеріїв реалізації (Performance criteria). Ці критерії можуть бути або кількісними, що відносяться до певних макроекономічних показників, або структурними, що відображають інституційні зміни.

Критика

Причин знаходиться багато, але найчастіше згадують проамериканський характер дій і неефективність його рекомендацій для виходу з кризових ситуацій. Велика частина кредитів, виданих МВФ Югославії в 1980-х роках, пішла на обслуговування цього боргу і рішення проблем, викликаних виконанням рецептів МВФ. Фонд змусив Югославію припинити економічне вирівнювання регіонів, що призвело до зростання сепаратизму і подальшої громадянській війні, що забрала життя 600 тис. чоловік. [3]

У 1989 році МВФ надав Руанді позику за умови, що уряд перестане надавати підтримку фермерським господарствам (підтримка є нормою в багатьох країнах світу, включаючи і США) і проведе девальвацію місцевої валюти. Це спровокувало крах доходів населення і, як наслідок, криваву громадянську війну між хуту і тутсі, в якій загинуло понад півтора мільйона чоловік. [7]

В результаті реформ Мексика - країна, де вперше була одомашнена кукурудза - стала її імпортувати. Повністю була знищена система підтримки мексиканських фермерських господарств. Після вступу країни в НАФТА в 1994 році лібералізація пішла ще швидше, стали ліквідуватися протекціоністські тарифи. США ж своїх фермерів підтримки не позбавляли і активно постачали кукурудзу в Мексику. [2]

Пропозиція взяти, а потім виплачувати зовнішній борг в іноземній валюті веде до орієнтації економіки виключно на експорт, незважаючи ні на які заходи продовольчої безпеки (як це було в багатьох країнах Африки, на Філіппінах і т. д.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гуменюк Б. І. Міжнародний валютний фонд // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. — К.:Знання України, 2004 — Т.2 — 812с. ISBN 966-316-045-4
2. Батрименко В. Міжнародний валютний фонд // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. — К.: Парламентське видавництво, 2011. — с.453 ISBN 978-966-611-818-2.
3. Корнелиус Лука. Торговля на мировых валютных рынках = Trading in the Global Currency Markets. — М.: Альпина Паблишер, 2005. — 716 с. — ISBN 5-9614-0206-1.
4. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроатлантичної інтеграції]:навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Вінниця : ВНТУ, 2017.
5. Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139–150.
6. Корнієнко В. О. Україна — ЄС: перспективи інтеграції в контексті сучасних викликів [Текст] / В. О. Корнієнко // Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю.— Вінниця, 10 квітня 2012 р. — Тернопіль : Крок, 2012. —Т. II. — С. 204–209.

Сидоренко Віталій Олегович – студент групи МІТ-156 кафедри метрології та промислової автоматики факультету автоматики та комп'ютерних систем управління, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, fkca.mit15.cvo@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, м. Вінниця.

Vitaliy Sidorenko – gr.MIT-15 Faculty of computer control systems and automatic, Vinnitsa national technical university, Vinnitsa, fkca.mit15.cvo@gmail.com

Supervisor: **Valeri Kornienko** – Ph.D., Doctor of Political Science, National Pedagogical political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnitsa.